

PILAR 3

31.12.2017

VOLKSWAGEN MØLLER
BILFINANS AS

INNHOLD

1.	INNLEDNING	2
1.1.	Formålet med dokumentet	2
1.2.	Om Volkswagen Møller Bilfinans AS.....	2
2.	KAPITALDEKNINGSREGELVERKET	3
2.1.	Pilar I – Minstekrav til kapital og buffere	3
	Beregnet ansvarlig kapital	4
	Beregnet kapitalkrav	4
	Beregnet kapitaldekning.....	5
2.2.	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio).....	6
2.3.	Pilar II - Vurdering av kapitalbehov og kapitalmål.....	6
2.4.	Pilar III - Krav til offentliggjøring av informasjon	6
3.	STYRING OG KONTROLL AV RISIKO	7
3.1.	KREDITTRISIKO	9
	Mislighold og verdifall	9
3.2.	MARKEDSRISIKO/RENTERISIKO	12
3.3.	OPERASJONELL RISIKO.....	13
3.4.	LIKVIDITETSRISIKO	13
3.5.	ØVRIGE RISIKOER.....	15
	Omdømmerisiko	15
	Forsikringsrisiko.....	15
	Risiko knyttet til verdipapirer	15
	Forretningsrisiko.....	15
	Systemrisiko.....	15
4.	VEDLEGG	16
A1	Opplysninger om selskapets overholdelse av kravet til motsyklisk kapitalbuffer.....	16
A2	Informasjon om ansvarlig kapital	16

1. INNLEDNING

1.1. *Formålet med dokumentet*

Formålet med Pilar III rapporten er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriften del IX. Rapporten oppdateres og publiseres årlig, eller ved vesentlige forhold som påvirker bankens totale risiko. Dokumentet beskriver metodene som anvendes til beregning av kapitalkrav for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. I tillegg belyser dokumentet informasjon om selskapets styring og kontroll, måling og rapportering av risiko. Utfyllende finansiell informasjon og utvikling gis løpende i selskapets publiserte kvartals- og årsrapporter på selskapets hjemmeside, www.bilfinans.no. Vedlegg i form av tabeller hører til dokumentet.

Dokumentet er basert på tall per 31. desember 2017 og beløp er angitt i MNOK, med mindre noe annet er spesifisert.

1.2. *Om Volkswagen Møller Bilfinans AS*

Volkswagen Møller Bilfinans AS (heretter VWMBF eller selskapet) eies 51 % av Volkswagen Financial Services AG (VWFS AG) og 49 % av Møller Mobility Group AS (MMG).

VWMBF har som formål å understøtte salget av alle Volkswagen-gruppens merker i markedet, og øke kundelojaliteten på en bærekraftig måte i hele verdikjeden. Selskapet startet sin virksomhet den 7. desember 2009 og overtok de ansatte og nysalget fra Møller Bilfinans AS (MBF), som hadde utført sin virksomhet siden 1997. VWMBF administrerte leasing- og låneporteføljen som var i MBF frem til utgangen av 2013, da VWMBF kjøpte den resterende porteføljen. Produktene til VWMBF er lån, leasing og biladministrasjon i ulike varianter og formidling av bilforsikring og markedsføring av service- og vedlikeholdsavtaler. Selskapet er godt etablert hos flertallet av bilforhandlerne i Volkswagen-, Audi-, og ŠKODA-kjeden. Dette er forhandlere som tradisjonelt har vist til økonomisk forsvarlige regnskap, og lite mislighold. VWMBF tilbyr forsikring gjennom forsikringsselskapene IF, Enter og Gjensidige. Per 31.12.2017 hadde VWMBF 75 fast ansatte medarbeidere med en gjennomsnittsalder på 37 år.

Det ble i 2017 etablert 18 469 nye leasingavtaler til en total kostpris på 6 311 MNOK og 11 647 nye gjeldsbrevlån til en verdi av 3 001 MNOK. Dette er en økning av antallet nyetablerte kontrakter med 10.9 % sammenlignet med fjoråret. Dette ga en rentebærende portefølje på 17 639 MNOK ved årsslutt. Resultat før tap viser et overskudd på 324.6 MNOK i 2017. Etter tapsføring på 42.7 MNOK, ble resultatet av ordinær drift et overskudd på 281.9 MNOK før skatt. Årets resultat etter skatt på 238.6 MNOK føres mot annen egenkapital. Totaltapene i 2017 var 42.7 MNOK, av dette var 18.3 MNOK konstaterte tap. Selskapets finansielle stilling vurderes som god, med en kapitaldekning på 16.23 % inkl. årets resultat, per 31. desember 2017. For å styrke kapitaldekningen ytterligere vil selskapet motta kapitalinnskudd på 400 MNOK i januar 2018. De økonomiske utsiktene for norsk økonomi anses som gode. Posisjonen til VWMBF i markedet er solid og det forventes at denne skal styrkes ytterligere fremover.

2. KAPITALDEKNINGSREGELVERKET

VWMBF er under tilsyn av Finanstilsynet og må overholde kapitalkravene til finansieringsforetak i Norge. Regelverket skal bidra til å sikre at finansforetakene har nok kapital til å møte sine forpliktelser og motstå uventede tapshendelser. De norske reglene gjennomfører EUs kapitaldekningsregler ("CRR/CRD IV") som er basert på Baselkomiteens standarder.

2.1. Pilar I – Minstekrav til kapital og buffere

Minimumskravet til ansvarlig kapital beregnes som forholdet mellom ansvarlig kapital og et beregningsgrunnlag beregnet på risikovektet balanse etter følgende oppsett:

Kjernekapital + Tilleggskapital

Risikovektet beregningsgrunnlag for kredittrisiko, markedsrisiko, operasjonell risiko > 8 %

Den enkelte bank/finansforetak gis anledning til å velge ulike metoder for fastsettelse av beregningsgrunnlaget. Noen av metodene forutsetter forhåndsgodkjennelse fra Finanstilsynet. VWMBF benytter følgende metoder for fastsettelse av beregningsgrunnlaget:

Risikoområde	Metode
Kredittrisiko	Standardmetoden
Markedsrisiko	Standardmetoden
Operasjonell risiko	Basismetoden

I henhold til Finansforetaksloven § 14-1, skal norske banker til enhver tid ha en ren kjernekapitalandel på 4.5 % av beregningsgrunnlaget som er fastsatt i Kapitalkravsforskriften. Samtidig skal kjernekapital og ansvarlig kapital utgjøre minst 6 % og 8 % av samme beregningsgrunnlaget. Dette medfører at selskapet forholder seg til et følgende absolutt kapitalkrav (Pilar I):

Kapitalkrav	Metode
Ren kjernekapital	4.5 %
Kjernekapital	6.0 %
Ansvarlig kapital	8.0 %

Igjennom CRD IV regelverket er det i tillegg vedtatt flere bufferkrav som selskapet må dekke. Bufferkravene er i Norge fastsatt i Finansforetaksloven § 14-3. Samtlige bufferkrav skal dekkes gjennom ren kjernekapital. Beregningsgrunnlaget gjelder også for beregningen av bevaringsbuffer, systemrisikobuffer, buffer for systemviktige finansforetak og motsyklisk kapitalbuffer. Foretakene skal ha en bevaringsbuffer på 2.5 % og en systemrisikobuffer på 3.0 % av beregningsgrunnlaget. Finansdepartementet besluttet i 2016 at nivået på motsyklisk kapitalbuffer økes fra 1.5 % til 2.0 % fra og med 1. januar 2018. Nivået skal som hovedregel være mellom 0.0 og 2.5 % og fattes hvert kvartal. Formålet med den motsykliske kapitalbufferen er blant annet å gjøre institusjonene mer solide og robuste overfor utlånstap i en framtidig lavkonjunktur. Per 31. desember 2017 er kapitalkravet (Pilar I) 15.5 %. Det samlede kapitalbehovet til selskapet på 17.4 % inkluderer Pilar I kravet på 15.5 %, Pilar II kravet på 1.4 % og den interne kapitalbufferen besluttet av styret på 0.5 %, som vist i Tabell 1.

Tabell 1: Kapitalkrav på ulike tidspunkt

		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Pilar I	Kreditt og operasjonell risiko	8,0 %	8,0 %	8,0 %
	Bevaringsbuffer	2,5 %	2,5 %	2,5 %
	Systemrisikobuffer	3,0 %	3,0 %	3,0 %
	Motsyklisk buffer	2,0 %	1,5 %	1,0 %
	SUM	15,5 %	15,0 %	14,5 %
Pilar II		1,4 %	1,3 %	1,3 %
VWMBF ICAAP kapitalbehov		16,9 %	16,3 %	15,8 %
Buffer (besluttet av Styret)		0,5 %	0,5 %	0,5 %
Totalt Kapitalbehov		17,4 %	16,8 %	16,3 %

I de påfølgende tabeller og figurer redegjøres det detaljert for utvikling i sammensetningen av ansvarlig kapital, beregningsgrunnlaget og kapitaldekningsberegningen.

Beregnet ansvarlig kapital

Tabell 2 viser selskapets ansvarlige kapital for de siste tre år. Ansvarlig kapital består av innskutt egenkapital og opptjent overskudd med fradrag av immaterielle eiendeler:

Tabell 2: Utvikling Beregnet Ansvarlig Kapital

Ansvarlig kapital (MNOK)	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Aksjekapital	150	150	150
Overkursfond	1 165	1 015	1 015
Opptjent akkumulert overskudd	1 058	819	562
- Immaterielle eiendeler	(0)	(2)	(7)
Sum Ren Kjernekapital	2 372	1 982	1 720
Sum Kjernekapital	2 372	1 982	1 720
Sum Tilleggskapital	0	0	0
Netto Ansvarlig Kapital	2 372	1 982	1 720

I henhold til EU kommisjonens Forordning 1423/2013 og tilhørende rundskriv fra Finanstilsynet er det som vedlegg til Pilar III rapporten et skjema med utfyllende informasjon rundt sammensetningen av selskapets ansvarlige kapital. Skjemaet viser hvordan bankens rene kjernekapital, kjernekapital og tilleggskapital er beregnet.

Beregnet kapitalkrav

Selskapets portefølje består i all hovedsak av leasing- og lånekontrakter hvor selskapet har sikkerhet i kjøretøyet. Tabell 3 viser risikovektet portefølje fordelt på engasjementstyper, samt operasjonell risiko som til sammen utgjør det samlede beregningsgrunnlaget for de tre siste årene.

Tabell 3: Beregningsgrunnlag

Beregningsgrunnlag MNOK	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Lokale og regionale myndigheter	28	29	22
Institusjoner	1	1	1
Foretak	2 653	2 252	2 226
Massemarkedsengasjement	11 010	8 686	6 780
Forfalte engasjement	58	46	15
Øvrige engasjement	159	82	59
Sum kredittrisiko	13 909	11 095	9 104
Operasjonell risiko - basismetoden	705	653	566
Sum beregningsgrunnlag	14 614	11 748	9 670
Kapitalkrav	1 169	940	774

Beregnet kapitaldekning

Tabell 4 viser kapitaldekningen for VWMBF. Da selskapet kun har ren kjernekapital er dekningen lik for ansvarlig kapital, kjernekapital og ren kjernekapitaldekning.

Tabell 4: Beregnet kapitaldekning

Kapitaldekning MNOK	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Kjernekapital	2 372	1 982	1 720
Tilleggs kapital	0	0	0
Netto Ansvarlig Kapital	2 372	1 982	1 720
Samlet beregningsgrunnlag	14 614	11 748	9 670
Ren kjernekapital	16,2 %	16,9 %	17,8 %
Kjernekapitaldekning	16,2 %	16,9 %	17,8 %
Kapitaldekning	16,2 %	16,9 %	17,8 %

Utlånsveksten i 2017 var høyere enn forventet, og per 31. desember 2017 var VWMBF under deres interne kapitalmål på 17.4 %. Kapitalen ble økt i januar 2018, og selskapet var over minimumskrav samt internt kapitalmål på 17.4 %.

Tabell 5 viser selskapets samlede bufferkrav for de tre siste årene.

Tabell 5: Samlede bufferkrav

Kapitalbuffer MNOK	31.12.2017		31.12.2016		31.12.2015	
	%	Beløp	%	Beløp	%	Beløp
Bevaringsbuffer	2,5 %	365	2,5 %	294	2,5 %	242
Systemrisikobuffer	3,0 %	438	3,0 %	352	3,0 %	290
Motsyklisk buffer	2,0 %	292	1,5 %	176	1,0 %	97
Samlet bufferkrav	7,5 %	1 096	7,0 %	822	6,5 %	629
Bufferkrav	7,5 %		7,0 %		6,5 %	

Samlet bufferkrav per 31. desember 2017 er 1 096 millioner kroner. VWMBF har tilstrekkelig ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det samlede kapitalbufferkravet.

2.2. Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)

Uvektet kjernekapital beskriver soliditeten til selskapet i forhold til risikovektingen, og supplerer de risikovektede minstekravene. Beregningen tar utgangspunkt i ren kjernekapital i prosent av selskapets eiendeler og ikke-balanseførte forpliktelser uten risikovekting. Sikkerheter skal som hovedregel ikke redusere engasjementsbeløpet.

Metodikk for beregning av uvektet kjernekapitalandel fremkommer i art 429 i CRR forordningen. Finansdepartementet fastsatte 20. desember 2016 et minste- og bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel som skal oppfylles fra 30. juni 2017. Bestemmelsene om krav til uvektet kjernekapitaldekning følger av forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV-forskriften, del III. Minstekravet til uvektet kjernekapitalandel er fastsatt til 3 prosent. Alle banker skal i tillegg ha en kjernekapitalandelsbuffer på minst 2 %.

Selskapets uvektede kjernekapitaldekning ved utgangen av 2017 er 13,3 %, og er godt over det regulatoriske minimumskravet på 3,0 %. Tabell 6 viser selskapets uvektede kjernekapitaldekning de siste tre år.

Tabell 6: Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)

Uvektet kjernekapitalandel MNOK	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Engasjement	17 862	14 274	11 564
Kjernekapital	2 372	1 982	1 720
Samlet beregningsgrunnlag	13,3 %	13,9 %	14,9 %

2.3. Pilar II - Vurdering av kapitalbehov og kapitalmål

Pilar II av regelverket omfatter kravene til bankenes egen prosess for vurdering av risiko og nødvendig kapital. VWMBF vurderer kapitalbehovet i henhold til Rundskriv 12/2016, «Finanstilsynets praksis for vurdering av risiko og kapitalbehov». Pilar II krav skal også dekkes gjennom ren kjernekapital, og beregningen vil være en intern prosess. VWMBF sin prosess for vurdering av risikoprofil og kapitalbehov er beskrevet i dokumentets kapittel "Prosess for vurdering av risikoeksponering og kapitalbehov (ICAAP)".

Pilar II gir i tillegg retningslinjer for myndighetenes vurderingsprosess. Finanstilsynets gjør en vurdering av selskapets totale kapitalbehov basert på selskapets rapportering, stedlige tilsyn og egne analyser. Dette danner grunnlag for å meddele selskapet et Pilar II-krav, et kapitalbehov utover Pilar I. Finanstilsynet legger også til grunn at den samlede kapitaldekningen skal inneholde en margin utover dette kravet, blant annet for å kunne dekke normal utlånsvirksomhet i nedgangsperioder ("planleggingsbuffer").

2.4. Pilar III - Krav til offentliggjøring av informasjon

Pilar III omfatter kravene til offentliggjøring av informasjon relatert til Pilar I og II. Fra utløpet av 2016 har Basel-komiteen og EBA gitt nye og vesentlig mer omfattende krav til omfanget og formen på offentliggjøringen av denne informasjonen. Det juridiske grunnlaget for Pilar III vedørende offentliggjøring er forankret dels i Kapitaldekningsforskriften del IX med tilhørende rundskriv 14/2014, og EBA sin «Guidelines on disclosure requirements under Part eight of Regulation EU No.575/2013».

Som nevnt innledningsvis oppfyller dette dokumentet selskapets plikt til offentliggjøring av informasjon etter denne delen av kapitaldekningsregelverket. VWMBF har gjort en tilnærming til kravene i dette dokumentet og vedlagt ligger tabeller som er strukturert etter disse kravene. Rapporten oppdateres og publiseres minst årlig, eller ved vesentlige forhold som påvirker bankens totale risiko.

3. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Risikostyring omhandler risiko og muligheter som påvirker verdiskaping eller verdibevaring. Risikostyring er en prosess innenfor et selskap, berørt av styre, ledelse og annet personell, som brukes både i strategisk innstilling og i daglig virksomhet i hele selskapet. Risikostyring er en viktig del av selskapets forretningsstrategi. Hovedformålet med risikostyring er å identifisere, måle og håndtere betydelige risikoer etterfulgt av koordinert og økonomisk bruk av ressurser for å minimere, overvåke og kontrollere sannsynligheten og/eller virkningen av uheldige hendelser. Denne prosessen er utformet for å identifisere potensielle hendelser som kan påvirke selskapet, behandle risiko for å være i samsvar med selskapets risikovillighet og sørge for rimelig sikkerhet når det gjelder å oppnå selskapets mål om risikostyring

Selskapet skal inneha en helhetlig risikostyring som innebærer:

- Systemer og rutiner for risikostyring tilpasset selskapets virksomhet og strategi
- Selskapet tar kun risikoer som selskapet og den enkelte ansatte forstår
- Lederskapet innehar risikoansvar for egne ansvarsområder
- Avtaler som inngås som kan påføre selskapet økt risiko delegeres gjennom etablerte fullmakter og rammer
- Løpende risikorapportering skal til enhver tid være utformet for å gi et relevant bilde av selskapets totale risikoer

VWMBF er utsatt for ulike typer risiko, hvor de viktigste er kreditt, marked (renter), likviditet, operasjonell, konsentrasjon og forretningsrisiko. Disse risikoene er kontinuerlig overvåket av selskapets ledelse og rapportert til styret og til myndighetene i Norge og Tyskland. Selskapet tar sikte på å opprettholde risikonivåer innenfor gitte grenser ved å benytte nåværende risikoverktøy og kontinuerlig utvikle nye metoder og prosedyrer.

I VWMBF er risikoprofilen uttrykt gjennom retningslinjer for følgende kategorier:

- *Risk Policy*
- *Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP Directive)*
- *Refinancing Policy*
- *Credit Directive*
- *Business and Risk Strategy Process*

Risikoprofilen er oppgitt som risikonivå etter type risiko som VWMBF er villig til å akseptere for å støtte sin forretningsstrategi. Risikoprofilen definerer VWMBF sin samlede lavrisikoappetitt, med unntak av kredittisiko og likviditetsrisiko hvor risikoen er moderat. Selskapets samlede risikovillighet er oppført i Tabell 7. Mer detaljert informasjon om styring og kontroll av den enkelte type risiko er angitt i de påfølgende kapitler.

Tabell 7: VWMBF risikovillighet

	Kredittisiko	Konsentrasjonsrisiko	Markedsrisiko	Operationell risiko	Likviditetsrisiko	Foretningsrisiko
Risikoappetitt	Moderat	Lav	Lav	Lav	Moderat	Lav

Ansvar og roller

Risikoavdelingen jobber kontinuerlig med å identifisere, måle, kontrollere og rapportere risiko, samt opprettholde selskapets retningslinjer. De siste årene har Risikoavdelingen økt i antall ansatte, som har styrket avdelingen. I tillegg til Risikoavdelingen har VWMBF to uavhengige stillinger for økt risiko- og regulatorisk kontroll; en Compliance konsulent og en IT Compliance Officer. Compliance-funksjonen påser at de ansvarlige forretningsområdene etterlever de lover, forskrifter og standarder som til enhver tid foreligger. Sammen bidrar avdelingene og de ansatte til å styrke arbeidet med håndteringen og risikokontrollen gjennom:

- Årlig strategi- og planleggingsprosess
- Månedlig prognoser og årlige budsjettprosesser
- Årlig ICAAP prosess
- Månedlig og kvartalsvis risikorapportering
- Ad-hoc rapportering og analyser
- Compliance rapportering
- Internrevisjon

Internrevisjon

Gjennomføringen av internrevisjon i VWMBF setter selskapets styre i stand til å vurdere om den interne kontrollen i selskapet er tilpasset bankens virksomhet, og om den fungerer målrettet og effektiv. Revisjonsplanen ble i samråd med internrevisjon i VWFS AG, utarbeidet og 100 % fullført for regnskapsåret 2017.

Prosess for vurdering av risikoeksponering og kapitalbehov (ICAAP)

I tillegg til minstekrav av kapital etter Pilar I, krever Pilar II i kapitaldekningsregelverket at selskaper gjennomfører en intern kapitalvurderingsprosess. Kapitalbehovet skal dekke risikoer som det ikke eller ikke i tilstrekkelig grad er tatt hensyn til i beregning av minimumskravet etter Pilar I. ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er selskapets egen prosess for å vurdere selskapets kapitalbehov. Denne vurderingen av risikoeksponering og kapitalbehov er en kontinuerlig prosess som er integrert i selskapets strategiske valg, med tilhørende behandling av likviditetsbehov (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process - «ILAAP»). Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til VWMBF sin nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at selskapet i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer osv.

Selskapets vurdering av kapitalbehov innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov av de ovennevnte risikoene, samt scenario analyser. Styret setter kapitalmålet til selskapet basert på risikoelementene som er beskrevet og beregnet i ICAAP-rapporten. ICAAP er en integrert del av selskapets strategi- og budsjettprosess. Ansvar for ICAAP-prosessen ligger hos styret, mens ledelsen og risikoavdelingen er ansvarlig for å utføre arbeidet relatert til ICAAP-rapporten. Retningslinjer for ICAAP blir årlig godkjent av styret, og ICAAP-rapporten skal vurderes av en uavhengig tredjepart (PWC). ICAAP-rapporten oversendes internrevisor (PWC) til uavhengig vurdering, og rapporten legges frem for styret til endelig behandling. Dokumentet sendes til Finanstilsynet. I tillegg har selskapet en «Capital Contingency Plan» som skal forsikre at selskapets kapital ikke faller under kapitalmålet som er satt av styret.

Rapport fra årlig risikovurdering, inkludert vurdering av kapitalpåslag oversendes Finanstilsynet. Gjennom Supervisory Review Evaluation Process (SREP) er Finanstilsynet pålagt å evaluere både ICAAP-prosessen og resultatene i VWMBF. Ut fra rundskriv 12/2016

er VWMBF kategorisert i oppfølgingsgruppe 3, som innebærer at selskapet vil motta detaljert SREP vurdering med skriftlig tilbakemelding fra Finanstilsynet hvert tredje år.

Styret har med grunnlag i den beskrevne vurderingsprosessen fastsatt et mål for ren kjernekapital på 17.4 % per 31. desember 2017.

3.1. KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risikoen for tap på grunn av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Hovedkilden til kredittrisiko for VWMBF er utlån til kunder og kredittrisiko er selskapets største risiko. Strategidokumentet «*Credit Policy*» skal sikre at selskapet oppnår ønsket kreditteksponering i samsvar med selskapets risikostrategi som beskrives i selskapets «*Risk Policy*». «*Credit Policy*» fastsettes av styret og revideres årlig. VWMBF bruker standardmetoden for beregning av regulatorisk kapital for kredittrisiko.

Bruk av sikkerheter

VWMBF har pant i kjøretøyene på utlånsporteføljen. Ved fastsettelse av vektingen av engasjementene i forbindelse med beregningen av kapitalkravet er ikke pant i kjøretøy medregnet.

Mislighold og verdifall

Definisjon misligholdte engasjement

Risikoen for tap som følge av motpartens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser ved forfall. Et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall dersom det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet etter førstegangs balanseføring av utlån, og den tapshendelsen reduserer utlånets estimerte fremtidige kontantstrøm.

Et engasjement anses som misligholdt etter følgende kriterier:

- En utestående fordring er ikke oppgjort 90 dager etter forfall
- Vesentlige finansielle problemer hos debitor
- Svindel
- Konkurs
- Negativ informasjon om at selskapet er i økonomiske vanskeligheter
- Andre årsaker som fører til kansellering av kundeforhold

Verdifall på utlån vil normalt tilsvare forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente.

Engasjement som defineres som tapsutsatte eller som er misligholdt underlegges spesiell overvåkning, og følges opp av selskapets Inkassoavdeling.

Metode for beregning av nedskrivninger

Når et engasjement blir misligholdt etter ovenstående definisjon, vil det bli beregnet en individuell nedskrivning på engasjementet. De individuelle nedskrivningene beregnes etter engasjementets verdi fratrukket verdien av objektet som selskapet har sikkerhet i. Dersom selskapet ikke har noen sikkerhet blir hele verdien av engasjementet nedskrevet.

Gruppenedskrivninger foretas på selskapets engasjementer der det ikke er utført en individuell nedskrivning. Beregningen av gruppenedskrivningen er basert på engasjementets verdi, sjansen for at kunden misligholder sitt engasjement (PD) og hvor mye VWMBF taper dersom kunden faktisk misligholder engasjementet (LGD).

Samlet engasjementsbeløp fordelt på type engasjement

Selskapets samlede engasjementsbeløp vises i Tabell 8. Per 31.12.2017 har VWMBF ingen ubenyttede kreditter eller garantier i sin portefølje.

Tabell 8: Total Engasjement

Balanseposter	31.12.2017	31.12.2016	Gjennomsnitt
Utlån og trukne kreditter*	17 548	14 189	15 869
Ubenyttede kreditter	0	0	0
Garantier	0	0	0
Sum	17 548	14 189	15 869

(*) Netto utlån

Gjennomsnitt er aritmetisk gjennomsnitt 31.12.2016 og 31.12.17.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko er et element i kredittrisikoen og er risikoen for tap på grunn av høy konsentrasjon av spesifikke bilmodeller, store kunder, bransjer eller i geografiske områder.

Samlet engasjementsbeløp fordelt på geografisk område

Tabell 9 viser engasjementsbeløp fordelt på engasjementstyper og geografiske områder sortert etter størrelse på eksponering. Eksponering under 5 % ligger under «Annet».

Tabell 9: Geografisk eksponering av engasjement

Geografisk eksponering MNOK	Brutto utlån
Akershus	2 758
Oslo	2 366
Hordaland	1 389
Rogaland	1 296
Buskerud	1 220
Østfold	1 205
Vestfold	1 074
Sør-Trøndelag	976
Annet	5 355
Totalt	17 639

Samlet engasjementsbeløp fordelt på bransje eller næring

Eksponering mot volatile bransjer og næringsfordelt eksponering kan være en vesentlig bidragsyter til konsentrasjonsrisiko. Nedenfor viser Tabell 10 samlet engasjementsbeløp fordelt på typer av motparter.

Tabell 10: Engasjement fordelt på bransje

<i>Bransjeeksponering MNOK</i>	Brutto Utlån
Personmarkedet	12 556
Primærnæring	90
Produksjonsbedrift	363
Bygg og anlegg	1 558
Varehandel, hotell og restaurant	978
Transport og sjøfart	213
Finansiering, eiendom og forretningsmessig tjeneste	1 439
Tjenesteytende næring ellers	442
Sum	17 639
Gruppenedskrivninger*	-70
Spesifisert tapsnedskrivning	-21
Totalt	17 548

*ink. avsetning for indirekte restverdi risiko

Samlet engasjementsbeløp fordelt etter gjestående løpetid

Tabell 11: Engasjement etter gjestående løpetid

Eksponering MNOK	Valuta	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd - 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid
Eiendeler:							
Leiefinansiering	NOK	198	604	2 747	8 992	0	0
Nedbetalingslån	NOK	229	447	1 753	3 921	200	0
Totalt		427	1 051	4 500	12 913	200	0

Aldersfordeling forfalte utlån uavhengig om det er nedskrevet eller ikke

Tabell 12: Aldersfordeling forfalte engasjement brutto

	≤ 30 dager	> 30 dager ≤ 60 dager	> 60 dager ≤ 90 dager	>90 dager
Leiefinansiering	11 812	75	17	9
Nedbetalingslån	5 629	51	21	26
Totalt	17 441	126	38	35

Nedskrevne og misligholdte engasjement fordelt per bransje

Konsentrasjonsrisikoen er fordelt over flere ulike bransjer, men fordeler seg i hovedsak mellom «personmarkedet» og «finansiering, eiendom og forretningsmessig tjenester». Tabellen viser også tapsavsetningene og i all hovedsak følger de næringenes størrelse på engasjement.

Tabell 13: Nedskrevne og misligholdte engasjement fordelt per bransje (beløp i tusen)

Næring	a	b	c	d	
	Brutto balanseført verdi				Netto
	Misligholdte	Friske	Individuelle nedskrivninger	Gruppe- nedskrivning	(a + b - c - d)
Bygg og anlegg	5 024	1 552 059	1 490	8 482	1 567 055
Finansiering, eiendom og forretningsmessig tjenester	3 701	1 415 687	904	7 968	1 428 260
Personmarkedet	46 319	12 509 689	17 337	31 659	12 605 004
Primærnæring	570	88 934	165	492	90 160
Produksjonsbedrift	174	362 502	33	806	363 515
Tjenesteytende næring ellers	1 247	464 111	261	1 450	467 070
Transport og sjøfart	815	211 874	252	1 793	214 734
Varehandel, hotell og restaurant	1 428	974 927	392	3 386	980 134
Totalt	59 278	17 579 784	20 834	56 036	17 715 932

Nedskrevne og misligholdte engasjement fordelt per geografisk område

Den geografiske konsentrasjonsrisikoen befinner seg i all hovedsak i Oslo, Akershus og Hordaland. Misligholdet viser også det samme som konsentrasjonen av engasjementene. Se vedlegg.

Tabell 14: Nedskrevne og misligholdte engasjement fordelt per geografisk område (beløp i tusen)

Bransje	Engasjementer med nedskrivning	Hvorav misligholdte engasjementer	Gruppvise nedskrivninger	Misligholdte nedskrivninger
Akershus	3 110 278	11 182	11 200	3 602
Oslo	2 371 082	5 349	6 619	1 854
Hordaland	1 282 007	5 425	4 157	1 520
No info	1 193 641	2 819	3 728	1 057
Rogaland	1 211 603	4 135	3 260	1 303
Buskerud	1 077 124	3 594	2 835	1 074
Østfold	1 395 692	5 661	5 539	2 318
Vestfold	960 139	4 790	3 120	1 618
Sør-Trøndelag	845 610	1 653	2 284	899
Møre og Romsdal	680 150	2 102	1 648	622
Vest-Agder	670 339	2 419	2 104	1 004
Telemark	598 131	1 785	1 919	703
Hedmark	517 855	1 560	1 705	743
Oppland	426 496	992	1 384	541
Aust-Agder	260 487	65	648	65
Nordland	296 788	1 887	1 180	659
Nord-Trøndelag	246 186	306	779	134
Sogn og Fjordane	212 665	2 504	879	767
Troms	152 963	139	431	61
Finnmark	129 433	911	618	292
Svalbard	390	-	1	-
Total	17 639 062	59 278	56 036	20 834

Utvikling i samlede nedskrivninger på utlån og garantier

Resultatførte endringer som følge av tap utgjorde 42.7 MNOK per 31.12.2017.

Tabell 15: Resultatførte endringer nedskrivninger (beløp i tusen)

Resultatførte endringer	Utlån	Garantier
Periodens endringer i individuelle nedskrivninger	6 264	0
Periodens endringer i gruppenedskrivninger	18 171	0
Konstaterte tap mot tidligere nedskrivninger	24 699	0
- innbetalt på tidligere konstaterte tap	-6 420	0
Resultatført tap på utlån	42 715	0

3.2. MARKEDSRISIKO/RENTERISIKO

Markedsrisiko er risiko for uventet tap som følge av endringer i markedsvariabler som aksjekurser, renter, kredittspread og valutakurser. VWMBF er eksponert for markedsrisiko gjennom finansiering av leasing- og låneavtaler. Det er i hovedsak renterisiko som VWMBF er eksponert for ettersom rentenivået er stadig svingende og selskapets portefølje består hovedsakelig av kontrakter med variabel rente. Selskapet har mindre enn 0.1% kontrakter med fast rente. Markedsrisiko styres gjennom selskapets «*Refinancing Policy*» som er godkjent av Styret. Selskapet har som mål at rentebindingstiden på finansiering og rentebindingstiden på selskapets leasing- og lånekontrakter skal samsvare. Renterisikoen til selskapet er ansett som lav. Rentebindingstiden på selskapets funding følges opp kontinuerlig av Controller-avdelingen og markedsrisiko inngår i månedlig rapport til ledelsen, risikoavdelingen og til hovedkontoret.

VWMBF håndterer alle utlån og refinansieringer i NOK og er derfor ikke eksponert til valutarisiko eller annen posisjonsrisiko. Selskapet er ikke utsatt for egenkapital-, spredning- eller eiendomsrisiko.

3.3. OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko defineres som risiko for økonomisk tap som følge av sviktende interne prosesser, menneskelige feil, systemfeil, eksterne hendelser samt manglende etterlevelse av regelverk og svindel. VWMBF har en omfattende operasjonell risikostyring og har flere interne prosesser for å overvåke selskapets operasjonelle risikoer. Retningslinjen for operasjonell risikostyring skal sikre at selskapet evaluerer operasjonell risiko og oppnår ønsket operasjonell risikoeksponering. Retningslinjen for operasjonell risikostyring fastsettes av ledelsen og revideres årlig. Den operasjonelle risikotoleransen i selskapet er lav.

Alle hendelser i VWMBF skal rapporteres til Risikoavdelingen, registreres, evalueres mot skadegrensen og rapporteres videre til eiere. Når svakheter avdekkes skal det foreslås egnede tiltak samt angi tid for iverksettelse. I løpet av 2017 ble det registrert 15 uønskede hendelser. De fleste av hendelsene er knyttet til personell, teknologi og prosessrisiko. I løpet av de siste årene har antall rapporterte hendelser økt blant annet på grunn av bevissthetstrening i selskapet. I løpet av de siste tre årene har antall hendelser økt, mens materielle tap på operasjonelle hendelser er redusert. Tabell 16 viser en historisk oversikt over materielle operasjonelle tap.

Tabell 16: Operasjonelle tapshendelser

Hendelser med materialiserte tap	Antall hendelser	Materielle tap
2017	15	478 638
2016	16	729 149
2015	5	3 265 447

VWMBF benytter basismetoden ved beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko. Dette betyr at beregningsgrunnlaget består av gjennomsnittlig inntekt siste 3 år multiplisert med 12.5. Kapitalkravet utgjør 15.0 % av dette beregningsgrunnlaget.

Tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering

Risikoanalyse blir årlig gjennomført der selskapet identifiserer, kategoriserer og veier ulike risiko med tanke på å kunne iverksette tilstrekkelige tiltak for å hindre hvitvasking og terrorfinansiering. Det blir blant annet gjennomført risikobaserte kundekontroller. Videre gjennomføres det opplæring av ansatte og kontroll av 2 linjen der sjekk at rutiner blir fulgt.

3.4. LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at selskapet ikke er i stand til å skaffe midler til å møte forpliktelsene sine innen forfallsdato. Begrepet likviditetsrisiko benyttes i denne sammenheng i betydningen finansieringsrisiko, dvs. risikoen for en brå og uventet mangel på tilførsel av likviditet. Selskapet står da uten midler til å finansiere eiendelene etter hvert som innlån forfaller. Selskapets strategi for å håndtere likviditetsrisiko er å ha tilstrekkelig med finansieringspotensiale til enhver tid for å kunne innfri sine finansielle forpliktelser ved forfall, både under normale og ekstraordinære omstendigheter. Selskapet er et finansieringsselskap og pålegges derfor ikke krav om LCR.

VWMBF dekker i all hovedsak sin finansiering fra konsernselskap og avtalen for slik finansiering fornyes løpende. VWFS AG har et fastsatt mål om å være «Lender of last resort» som fremgår av selskapets «Refinancing Policy». Likviditetsrisikoen vil derfor avhenge av VWFS AG sin evne til å skaffe midler i kredittmarkedet. Selskapet vurderer finansieringssituasjonen til VWFS AG som solid og vurderer risikoen for at morselskapet ikke kan tilfredsstille likviditetsbehovet til VWMBF som lav. Tilgangen på finansiering fra morselskapet, samt likviditetsreserver i andre kredittinstitusjoner er med på å redusere risikoen for en eventuell likviditetskrise. Beredskapskapasiteten er i tillegg sikret ved å ha et tilstrekkelig volum av lånefasiliteter som kan benyttes med kort varsel.

VWFS AG og VWMBF er økonomisk solide selskaper, men hovedsaklig på grunn av "Diesel-krisen" har ratingbyråene S&P og Moody's nedgradert VWFS AG sammenlignet med tidligere år. S&P-vurderingen er redusert fra A- til BBB + (langsiktig), og Moody's rating er redusert fra Aa3 til A3 (langsiktig) sammenlignet med 2015. Resultatet av dette har vært en økning i finansieringskostnader (spreads), spesielt for langsiktig finansiering. I 2017 har finansieringskostnaden (spreads) blitt jevnt redusert mot nivået før krisen. Selskapene i VWFS AG finansieres primært gjennom kapitalmarkedet og ABS-programmer (asset-backed securities). Basert på den godt diversifiserte finansieringsstrukturen til VWFS AG, vurderes finansieringen av VWMBF som indirekte godt diversifisert. VWFS AG har vært, og forventes å være, en betydelig aktør i finansmarkedet. VWMBF ser det derfor som lite sannsynlig at finansieringssituasjonen til VWFS AG vil forverres de neste 12 månedene i en slik grad at den ikke vil kunne gi nødvendig likviditet til VWMBF. I følge styrets langsiktige risikostrategi, forsøker selskapet å sikte på en finansieringsmiks hvor den største andelen av eiendeler med løpetid over 12 måneder er dekket av stabil finansiering over 12 måneder.

Organiseringen av likviditetsstyringen er opprettet i henhold til forskrift om forsvarlig likviditetsstyring, med etablerte rammer, roller og rapporteringsstruktur. ILAAP rapport er utarbeidet og selskapets likviditetsrisiko er definert i «Refinancing Policy» som godkjennes av styret. ILAAP utarbeides årlig og inkluderes i ICAAP rapporten. Tabell 17 viser splitten på finansieringene og porteføljen med forskjellig forfallsstruktur (restløpetid) per 31.12.2017.

Tabell 17: Gjenstående løpetid

Gjenstående løpetid	Funding	Portefølje	Portefølje o/u Funding
	31.12.2017	31.12.2017	
<= 1 mnd	29.8%	2.2%	27.6%
1-3 mnd	5.6%	8.2%	-2.5%
3-12 mnd	18.7%	10.4%	8.3%
>= 12 mnd (ink. Egenkapital)	45.8%	79.2%	-33.4%
	100%	100%	0%

For å minimere likviditetsrisikoen har selskapet utarbeidet flere tiltak:

- Likviditetssituasjonen overvåkes daglig av Treasury- og Regnskapsavdelingen.
- Avdelingsledere plikter å informere Treasuryavdelingen om store ekstrautbetalinger i god tid.
- Treasury møter holdes månedlig for å gjennomgå etterspørsel, tilgang og pris.
- Løpetidsstrukturen er diversifisert, slik at løpetidsintervallene løper fra 1 til 36 måneder.

Beredskapsplan

VWMBF har utviklet en likviditetskriseplan som blir gjennomgått og vurdert årlig av den lokale ledelsen og VWFS Treasury avdeling. Planen viser hvilke tiltak som skal iverksettes ved en likviditetskrisesituasjon på kort og mellomlang sikt. I tillegg har selskapet et likviditetsutvalg (Operational Liquidity Committee – «OLC») som utarbeider og innfører likviditetsrelaterte tiltak.

3.5. ØVRIGE RISIKOER

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko er risikoen for å skade tilliten til et selskap for sine kunder, motparter, leverandører, ansatte, aksjonærer, regulatorer og enhver annen interessent, hvis tillit er en vesentlig forutsetning for at selskapet skal utføre sin daglige drift. Omdømmerisiko er først og fremst betinget av alle de andre risikoene selskapet har. I løpet av høsten 2015 ble det kjent at Volkswagen hadde installert en programvare i sine dieserbiler med EA-189 motorer. «Dieselkrisen» har skadet Volkswagen sitt omdømme som også indirekte påvirker VWMBF i form av høyere innlånsrenter. Møller Mobility Group AS har jobbet hardt for å håndtere «Dieselkrisen», og etter salgsrekorder både i 2015, 2016 og 2017 har ikke selskapets rykte blitt betydelig påvirket når det gjelder salg.

Forsikringsrisiko

Selskapet tilbyr ikke forsikringsprodukter, men formidler forsikring på vegne av IF og Enter.

Risiko knyttet til verdipapirer

Selskapet har ikke verdipapirer, og har derfor ingen risiko knyttet til verdipapirer.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som sannsynlighet for tap i selskapets virksomhet og miljø som kan redusere evnen til å gi avkastning på investeringen. Evnen til å forutsi fremtidige porteføljevariasjoner er avgjørende for å vurdere kapitalbehov. VWMBF har lav risikoappetitt for forretningsrisiko.

Systemrisiko

Systemrisiko er risikoen for at en hendelse på bedriftsnivå kan bli så utbredt at det utløser alvorlig ustabilitet eller sammenbrudd av en hel bransje eller økonomi. Den systemiske risikoen inngår i kapitalkravet under Pilar I, med en generell buffer på 3.0 % og en ekstra buffer for systemiskviktige institusjoner på 1.0 %. Som finansinstitusjon er VWMBF spesielt utsatt for systemisk risiko. Endringer i finansmarkedet kan påvirke VWMBF på flere måter, f.eks. utviklingen i rentenivå, folks betalingsevne og andre faktorer som er viktige for at selskapet skal lykkes. Finansdepartementet definerer årlig hvilke institusjoner som anses som systemviktige institusjoner, og VWMBF er ikke et av disse selskapene. VWMBF er pålagt å holde en systemisk risikobuffer på 3.0%. For å kontrollere og redusere systemiskrisiko fokuserer VWMBF på risikostyring av høy kvalitet gjennom interne kontroller, høye etiske standarder og styring av interessekonflikter. For å sikre god kvalitetskontroll, oppdateres retningslinjer og rutinebeskrivelser regelmessig i selskapet og hver avdeling er ansvarlig for å holde disse oppdaterte til enhver tid.

4. VEDLEGG

A1 Opplysninger om selskapets overholdelse av kravet til motsyklisk kapitalbuffer

A1 OPPLYSNINGER OM SELSKAPETS OVERHOLDELSE AV KRAVET OM MOTSYKLISK KAPITALBUFFER
31.12.2017

Referansedata

Konsolideringsnivå	Ikke-konsolidert
--------------------	------------------

Tabell A1

Størrelsen på foretaksspesifikk motsyklisk kapitalbuffer

Rad		Kolonne
		010
010	Samlet beregningsgrunnlag	14 614
020	Foretaksspesifikk motsyklisk kapitalbuffersats	2,00%
030	Krav til foretaksspesifikk motsyklisk kapitalbuffer	292

A2 Informasjon om ansvarlig kapital

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	1 315	26 (1), 27, 28 og 29
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	1 058	26 (1) (c)
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5	Minoritetsinteresser	84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	2 373	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (negativt beløp)	0	34 og 105
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	0	36 (1) (b) og 37
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	0	36 (1) (c) og 38
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	0	33 (1) (a)
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapirserte eiendeler (negativt beløp)	0	32 (1)
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet	0	33 (1) (b) og (c)
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	0	36 (1) (e) og 41
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	0	36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	0	36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	0	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	0	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),	0	36 (1) (k)
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)	0	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)	0	36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	0	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	0	48 (1)
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)	0	36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)	0	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)	0	36 (1) (a)
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)	0	36 (1) (l)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	0	Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap	0	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag	0	
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	0	36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	0	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	2 372	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter		
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard	
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	
	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	0 85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	0
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	0 Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer		
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)	0 52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	0 56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	0 56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	0 56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	469 (1) (b) og 472 (1) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag	
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)	56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	0 Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	0 Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	2 372 Sum rad 29 og rad 44
Tilleggskapital: Instrumenter og avsetninger		
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	0 62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser	0 486 (4) og (5)
	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen	0 87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	0 62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	0 Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer		
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)	0 63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	0 66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	0 66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser	
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser	
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	469 (1) (b) og 472 (1) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag	468
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	0 Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggskapital	0 Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	2 372 Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser	472 (1) (b)
60	Beregningsgrunnlag	14 614
Kapitaldekning og buffere		
61	Ren kjernekapitaldekning	16,23% 92 (2) (a)
62	Kjernekapitaldekning	16,23% 92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	16,23% 92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	12,00% CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	2,50%
66	herav: motsyklisk buffer	2,00%
67	herav: systemrisikobuffer	3,00%
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SI-buffer)	0,00% CRD 131
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	11,73% CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler	
70	Ikke relevant etter EØS-regler	
71	Ikke relevant etter EØS-regler	
Kapitaldekning og buffere		
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	0 36 (1) (h), 45, 46, 472 (1) (b), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	0 36 (1) (i), 45 og 48
74	Tomt felt i EØS	
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.	36 (1) (c), 38 og 48
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen		
76	Generelle kreditttrisikoreserver	0 62
77	Grense for medregning av generelle kreditttrisikoreserver i tilleggskapitalen	62
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	62
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger	62
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	484 (3) og 486 (2) og (5)
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	0 484 (3) og 486 (2) og (5)
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	484 (4) og 486 (3) og (5)
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	484 (4) og 486 (3) og (5)
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	484 (5) og 486 (4) og (5)
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	484 (5) og 486 (4) og (5)